

TONGKWEEK

Een ondernemersinitiatief uit de visserijsector in IJmuiden heeft met hulp van kennisinstututen enkele jaren geleden een experimentele tongkweek opgezet onder de naam Solea. Het project dat nog in een experimentele fase zit is inmiddels op productieschaal gebracht (omvang 30 ton). In de loop van dit jaar hoopt men de eerste verkoopbare tong op de markt te kunnen brengen.

MOSELKORF

Een schone mossel, zonder zand en slib, is het resultaat van de mosselkweek met paalkorven. De onderneming Heiploeg Shellfish heeft een vergunning voor het plaatsen van 640 paalkorven in een 4,5 ha gebied nabij Texel. In de korven kan zowel mosselzaad als een volwaardige mossel worden gekweekt. De investering van € 3,5 miljoen levert jaarlijks een oogst van 1,8 miljoen kilo op.

MOSELLARVEN

Het opkweken van mossellarven (hatching) gebeurt in de bassins van Alterra op Texel. Het zoute water van het Marsdiep circuleert in de bassins zodat de larven natuurlijk voedsel krijgen. Initiatiefnemer De Koning financiert het gehele project dat op den duur ook perspectief biedt voor de oesterteelt.

MOSELDOBBER

De Rotterdamse ondernemer Piet Buizer wil een 0,45 ha grote zeelocatie ten westen van Texel, voorzien van 100 rechtopstaande drijvende palen, zogenaamde dobbers. Zijn ambitie is om de mosselkweek via deze techniek uit te breiden over een zeeoppervlakte van 12,5 ha met een opbrengst van 1 miljoen kilo mosselen.

MEER INFORMATIE OVER:

De projecten: programma-manager van Kop & munt Vera van Vuuren, tel. 0223 66 13 73
e-mail info@kopenmunt.nl
www.kopenmunt.nl

Het provinciale beleid: Mathea Mevissen, tel. 023 514 3448,
e-mail mevissenm@noord-holland.nl

DIVERSIFICATIE

Het beschikbaar stellen van het Visserijfonds voor diversificatie is noodzakelijk. Gedacht kan worden aan de sectoren recreatie en toerisme en energie. Bij de verdeling van de middelen over de sectoren moet hier rekening mee gehouden worden. De provincie zal deze belangen ook inbrengen bij het ministerie van LNV, ten behoeve van het nationale strategiedocument en middelen vrijmaken om deze projecten te cofinancieren. De provincie heeft voor duurzame energie € 10 miljoen beschikbaar gesteld, terwijl € 130.000 is gereserveerd voor innovatieve projecten vanuit structuurversterking visserij.

ENERGY VALLEY

Naar het voorbeeld van Silicon Valley in de U.S.A. is in 1999 in de Kop het initiatief genomen voor de netwerkorganisatie Renewable Energy Valley dat nu is samengaan met het Energy Valley in Noord-Nederland. Deze brainstormtank houdt zich met name bezig met het uitwisselen van kennis over de eindigheid van de fossiele brandstofbronnen en de mogelijkheden van duurzame energievormen zoals zon, wind, water en biomassa.

BLAUWE STROOM

In één van de kokers van de spuisluisen van de Afsluitdijk bij Den Oever, is in 2005 de innovatieve stromingsturbine Tocardo 2800 geplaatst voor een proef. Getijdenstroming in spuisluisen kan blauwe stroom opwekken. Bij de bouw van de turbine is gebruik gemaakt van onderhoudsvriendelijke materialen zodat de turbine ook in ontwikkelingslanden kan worden ingezet. Ingenieursbureau Teamwork Technology in Zijdwind is een van de initiatiefnemers en heeft deze turbine ontwikkeld.

KOLKSLUIS

De Stichting Duurzame Warmte Kolksluis in 't Zand heeft een systeem ontwikkeld waarbij warmte zowel uit het asfalt als uit een bron wordt gehaald. Bestaande bedrijfsgebouwen op bedrijventerrein Kolksluis zijn op dit systeem aangesloten en hebben de CV-ketel nauwelijks meer nodig. Dit betekent een kostenbesparing voor de bedrijven en minder milieubelasting (CO₂ uitstoot) voor de omgeving.

Welkom in de Kop van Noord-Holland

een dynamische regio waarin kansen gegrepen worden om bedreigingen het hoofd te bieden.

INNOVATIE

De Provincie Noord-Holland streeft naar een duurzaam perspectief voor de visserij en naar voldoende ruimte voor ondernemerschap. De visserijsector heeft ingrijpende veranderingen doorgemaakt, die de ondernemers dwingen om strategische keuzes te maken. Het plotselinge verbod op de mechanische kokkelvisserij benadrukt nog meer het belang van de zoektocht naar alternatieve mogelijkheden. Al jaren is men in het grensgebied Noordzee - Waddenzee met daarin het centraal gelegen Waddeneiland Texel, aan het innoveren om een kwalitatieve en duurzame aquacultuur te ontwikkelen met als resultaat een zilte oogst. Deze bestaat uit schelpdieren, vis en zilte groenten. De overheid speelt daarin een faciliterende rol, gericht op structuur-versterking van de sector. Wij zetten daarbij in op behoud en versterking van de positie van de visafslagen en het verkennen van de mogelijkheden voor een keurmerk duurzame visserij en innovatie en diversificatie. Via het Regionaal Economisch Stimuleringsprogramma Kop & munt wil de provincie samen met de gemeenten en andere partners de werkgelegenheid in de visserijsector versterken. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de vitaliteit van de visserij-gemeenschappen.

DUURZAME VISSERIJ

De provincie ziet een keten- en milieukeurmerk voor duurzame visserij als een instrument om de positie van de Noord-Hollandse visserijsector te versterken. Zij richt zich hierbij vooral op de nieuwe programmaperiode, vanaf 2007 via het Visserijfonds. Een keurmerk dat zowel betrekking heeft op de kust/zeevisserij, als op de IJsselmeer-visserij en dat gericht is op kwaliteit en duurzaamheid, maar wellicht ook op streekeigen productie. Ook hierin ziet de provincie een mogelijkheid om de samenwerking binnen de visserijsector te versterken en de visserijgemeenschappen een beter perspectief te bieden. Een krachtenbundeling door de visafslagen is noodzakelijk om de opbrengsten te verhogen en de kosten te verlagen. Op project-niveau zal de provincie- in haar faciliterende rol- waar mogelijk op dit niveau ondersteuning bieden. Wij gaan ervan uit dat de middelen uit het Visserijfonds ook hiervoor ingezet kunnen worden.

WADDENGOND

De waddenproducten die het landelijk keurmerk Erkend Streekproduct dragen, worden onder het streekmerk Waddengoud op de markt gezet. Ruim 600 verkooppunten, inclusief horecagelegenheden, in het gehele land hebben meer dan 80 waddenproducten in de verkoop. De Waddengroep, eigenaar van het sterke merk Waddengoud, wil het assortiment uitbreiden met vis en schelpdieren van het Wad. Op het moment is de garnalenkroket het enige Waddengoud visproduct.

VISSERIJ

De vangst dient dan wel een certificatie te hebben. Er zijn in samenwerking met de vissers experimenten opgestart om de vissoort Harder te certificeren. Bij succes wordt ook gedacht om zeebaars, kokkel, garnaal, paling, mossel en tong voor certificering in aanmerking te laten komen.

ZEEVERSE VISMARKT

De Wieringer vissers hebben samen met de visafslag Den Oever, in 2004 het initiatief genomen om de laatste trek van de week zaterdag's direct aan de man te brengen. De vangst, die elke week verschillend is, kan bestaan uit schaal- en schelpdieren, garnalen en langoustines, poon, mul, zeebaars en pijlinktvissen. In eerste instantie zou de ZeeVerse Vismarkt alleen in de zomermaanden plaatsvinden. Het verkopen aan consumenten van dagverse vis bleek zo succesvol te zijn dat de markt nu jaarrond wordt gehouden behalve als de vissers door slechte weersomstandigheden niet hebben kunnen uitvaren.

INNOVATIE

De visserijgemeenschappen moeten - willen ze levensvatbaar blijven - een transitie doormaken naar een meer perspectiefvolle economische bedrijvigheid, al dan niet maritiem. De provincie vindt het van belang dat de middelen van het Europese Visserijfonds niet alleen ingezet worden voor sanering van de vissersvloot en duurzame visvangst op zee, maar vooral ook beschikbaar komt voor initiatieven vanuit de visserijgemeenschappen. Kennisinstituten zoals TNO en Wageningen Marien (voorheen RIVO en Alterra) zijn eveneens nauw betrokken bij de ontwikkelingen binnen de aquacultuur.

DIVERSIFICATIE

WADMOSSEL

Al jarenlang is er sprake van aquacultuur waarvan de mosselteelt de bekendste vorm is. De Zeeuwse mosselen werden geteeld op de bodem van de Waddenzee. Ecologische overwegingen hebben ertoe geleid dat mosselzaad niet meer van de drooggevalven waddenplaten gevist mogen worden.

In 2000 is men begonnen met het onderzoeken en uitproberen van mogelijkheden om de kleine mosseltjes op een kunstmatige manier te vangen en op te kweken. Het onderzoek heeft zich voornamelijk toegespitst op de mosselkweek maar er wordt ook gekeken naar de zeekraal- en oesterkweek en de zilte groenteteelt. Nu het mosselzaad in de Waddenregio wordt gekweekt, zijn er ook mogelijkheden om de mosseloogst hier te verwerken en vanuit deze regio te verhandelen. De Zeeuwse mossel is nu echt een Wadmossel!

KAATJE MOSSEL

Wadvissers schonen regelmatig de netten van het ponton Kaatje Mossel, een uitvinding van het Helder's bedrijf West 6. In 2004 bedroeg zijn oogst 240.000 kilo mosselzaad; zijn beste oogst tot nu toe en toch nog geen 1% van de mosselzaadbehoefte in Nederland. Na afronding van het miljoenenproject, ligt de verwachte capaciteit op 1,4 miljoen kilo. In Den Helder vindt de verwerking en verkoop plaats. Het vergunningenbeleid beperkt hem in zijn oogst. Een betere afstemming tussen de verschillende vergunningverleners zou een ondernemer meer ruimte bieden om zodoende zijn bedrijfsactiviteiten flexibeler uit te voeren en om zijn bedrijf gezond te houden.

MOSSELINDUSTRIE

Mosselkweker Prins & Dingemanse heeft sinds 2002 al € 1 miljoen geïnvesteerd in de ontwikkeling van een installatie voor een mosselzaadproductie met een capaciteit van 2,5 miljoen kilo mosselzaad per jaar. De installatie zal worden bediend vanaf een kotter waarop permanent drie man aanwezig zullen zijn, dus werkgelegenheid voor minimaal zes man.